

לעשרת המרגלים שחטאו, שהם היו העדה הרעה. (ב) נאמר בכתוב הנ"ל "עֲדָה" וכן נאמר במקום אחר, "הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה אֹתָם כְּרֹגְעִי" (במדבר ט"ז כ"א), ויש ללמוד בגזרה שווה, שכשם שבכתוב הראשון שנאמר בו "עֲדָה", הכוונה לעשרה, כך בכתוב השני שנאמר בו "עֲדָה", הכוונה לעשרה. (ג) ונאמר בכתוב השני "הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הָעֲדָה", וכן נאמר בכתוב "וְנִקְדְּשִׁיתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", ומכאן, שכשם שבכתוב השני הכוונה לעשרה, כך בכתוב האחרון, "וְנִקְדְּשִׁיתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", הכוונה לעשרה, ומכאן שכל דבר שבקדושה לא יהא בפחות מעשרה.

דברים שצריך בשבילם עשרה מישראל

א. לפרוס על שמע.

עשרה שבאו לבית הכנסת לאחר שקראו הצבור את שמע, ורוצים להתפלל עם הציבור, עומד אחד מהם ואומר קדיש וברכו וברכה ראשונה שבקריאת שמע, וענין זה נקרא לפרוס על שמע, מלשון פרוסה, כלומר שעושים חצי הדבר, ועל ידי זה מספיקים להתפלל עם הציבור. ודווקא בעשרה^א יכולים לפרוס על שמע כדרך שנתבאר, אבל בפחות מעשרה לא^ב.

ב. לעבור לפני התיבה.

כשיש עשרה, שליח ציבור עובר לפני התיבה ומתפלל, להוציא ציבור ידי חובתן. אבל בפחות מעשרה, אינו עובר לפני התיבה.

^א [א] הקונטרס פירש, בני אדם שבאו בבית הכנסת אחר שהתפללו הצבור, ורוצים לומר קדיש וברכו **צריך עשרה**. [ב] ורבינו תם פירש, **דבשבעה שלא שמעו עם שלש אחרים סגי**. והכי נמי איתא במסכת סופרים, רבותינו שבמערב אומרים בשבעה, ונותנים טעם לדבריהם, דכתיב "בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'" דאיכא שבע תיבות. [ג] וי"א **אפילו בששה**, משום דברכו הוי הששי. [ד] ורבינו תם כתב בספר הישר **בחמשה**, משום דליכא אלא חמש תיבות עד ברכו. [ה] ונראה לי **אפילו בשלושה** שלא שמעו, והכי פירושו דקרא, "בפרוע פרעות בישראל" שלא עשו מה שמוטל עליהם לעשות "אז יתנדב העם לברך ה'" וליכא אלא שלש תיבות עד "בהתנדב". [ו] ותלמידי רש"י פירשו משמו, **דאפילו בשביל אחד** שלא שמע יכולים הם לפרוס על שמע, ואפילו אותו ששמע כבר יכול להוציא אותן שלא שמעו, כמו שאנו רואים שליח צבור שאף על פי שהתפלל כבר השמונה עשרה ברכות בלחש, חוזר ומתפלל בקול רם, ואף על פי שכולנו בקיאים עכשיו. מכל מקום יש לומר דאין זה ראייה כל כך, דשאני השמונה עשרה ברכות, שהרי אם היה מתפלל מתחילה בקול רם, שמא לא יכוונו לבם להגיע עם שליח צבור במקום קדושה ומודים. [ז] **ורבינו תם לא היה רוצה לעשות אפילו לעצמו**. [תוס'].]

^ב בירושלמי מפרש, שאם התחילו בעשרה, ויצאו מקצתן, אפילו הכי גומרין, ועל היוצאים הוא אומר "ועוזבי ה' יכלו", וכן הלכה. [תוס'].